

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/343/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323203451
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323203451.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci maloletej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina za účasti rodičov: C. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, A. a F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XXX, A., zast. JUDr. František Svatuška, advokát, Námestie slobody 25, Humenné, o návrhu na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné č. 10P 36/2015 zo dňa 15.4.2015 v časti výšky výživného pre maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX tak, že zvyšuje výživné pre maloletú A. B. zo sumy 90 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred od podania návrhu od 16.11.2023.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 16.11.2023 do 17.4.2024 vo výške 194 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku. Nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej sa podaným návrhom domáhala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. 10P 36/2015 zo dňa 15.4.2015 a zvýšil výživné pre maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX zo sumy 90 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne od podania návrhu. Vo svojom návrhu uviedla, že otec maloletej riadne platí súdom stanovené výživné vo výške 90 eur mesačne, ale táto čiastka nepostačuje na pokrytie základných potrieb maloletého dieťaťa. Maloletá v súčasnosti navštevuje X. ročník cirkevného gymnázia a došlo k nárastu potrieb maloletej.

2. Matka maloletej spolu s návrhom predložila súdu doklady: SIPO na meno G. H., alebo E. H. za 11/2023 – 11,80 eur Signál, 73,79 eur elektrina, za 8/2023 – Signál 11,80 eur, elektrina 111,48 eur, za 9/2023 – plyn záloha 99 eur, plyn faktúra 197,27 eur, voda záloha 86 eur, plyn služby 7,29 eur, 11/2023 – plyn záloha 99 eur, voda záloha 86 eur, plyn služby 7,29 eur, za 10/2023 – signál 11,80 eur, elektrina – 73,79 eur, za 9/2023 – Signál 11,80 eur, elektrina 73,79 eur, za 10/2023 – plyn záloha 99 eur, voda zálohy 86 eur, plyn služby 7,29 eur, za 8/2023 – plyn záloha 5 eur, voda zálohy 86 eur, plyn služby 7,29 eur, ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2022, doklady o platení obedov maloletej, potvrdenie o návšteve školy zo dňa 14.11.2023.

3. Na informatívnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 23.1.2024 na Okresnom súde Humenné právny zástupca otca uviedol, že otec je poberateľom výsluhového dôchodku a má vážne zdravotné problémy, ktoré mu neumožňujú pracovať. Absolvoval operáciu bedrového kĺbu a musí absolvovať ďalšiu operáciu

bedrového kĺbu a lakťa. Otec býva v rodinnom dome svojich rodičov, ktorým prispieva na domácnosť sumou vo výške 150 eur mesačne. V dome bývajú aj jeho rodičia, ktorí taktiež uhrádzajú náklady na domácnosť. Po úhrade nákladov na bývanie vo výške 150 eur mesačne a úhrade nákladov na výživné vo výške 90 eur mesačne, otcovi ostáva suma 120 eur mesačne. Otec nevidí žiaden priestor na zvýšenie výživného. Otec nevlastní žiadne motorové vozidlo, neplatí žiadne poistenie, na hygienu minie 20-30 eur mesačne, platí internet 12 eur mesačne a telefón 16 eur mesačne. Exekútorovi platí 20 eur mesačne. Náklady na stravu a oblečenie otec nevedel vyčísliť. Stravuje sa spolu s rodičmi, pričom on niekedy zakúpi potraviny, ktoré sú potrebné.

Matka maloletej uviedla, že pred otcovým domom stojí každý deň auto H. a má vedomosť o tom, že otec si chodí privyrábať so svojim bratom. A ani rodičom neprispieva na spoločnú domácnosť. Matka má taktiež zdravotné problémy, hrozí jej operácia a napriek tomu si chodí aj privyrábať, aby mohli s dcérou vyžiť. Matka uviedla náklady na bývanie vo výške 300 eur mesačne (matka platí 3 a jej matka platí 1). Matka býva v spoločnej domácnosti s dcérou, priateľom a svojou matkou. Platí polovicu hypotéky vo výške 103 eur, polovicu hypotéky platí jej brat, úrazové poistenie vo výške 23 eur mesačne. K zdravotným problémom otca uviedla, že tieto otec môže mať, ale aj ona musela na 6 mesiacov vystúpiť z práce zo zdravotných dôvodov. Maloletá A. chodí na obedy, za ktoré platí mesačne 35-47 eur. Na stravu pre celú domácnosť matka minie sumu 600-700 eur mesačne, na oblečenie pre maloletú sumu 30-50 eur mesačne, na drogériu 25 eur mesačne. Maloletá má nábeh na histamínovú intoleranciu, preto si musí dávať pozor na stravu. Na lieky minie 3-7 eur mesačne. Maloletá dostáva od matky vreckové 40 eur mesačne. Dcéra športuje, má doma bežecký pás. Maloletá zrejme bude potrebovať zubný strojček. V škole sa skladajú na stužkovú po 10 eur mesačne. Príjem matky je vo výške minimálnej mzdy a poberá daňový bonus a rodinné prídavky na maloletú.

4. Otec maloletej predložil súdu rozhodnutia Ministerstva vnútra SR zo dňa X.X.XXXX, kde je výška jeho výsluhového dôchodku 327,72 eur, zo dňa 1.7.2023, kde je výška jeho výsluhového dôchodku 366,40 eur, doklad SIPO na meno B. E. za 7/2023 – elektrina 38,69 eur, voda 44 eur, Signál 11,80 eur, plyn 170,49 eur, internet 10,88 eur, za 6/2023 – elektrina 38,69 eur, voda vyúčtovanie 30,92 eur, voda zálohy 44 eur, Signál 11,80 eur, plyn 170,49 eur, internet 10,88 eur.

5. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 19.2.2024 otec maloletej uviedol, že jeho mesačné výdavky predstavujú polovicu inkasa vo výške 215,46 eur, t.j. otec platí sumu cca 110 eur, 16 eur platí za mobil, náklady na stravu predstavujú sumu 100 eur, náklady na domácnosť a drogériu predstavujú sumu 30 eur mesačne, za oblečenie 30 eur mesačne. Výživné platí vo výške 90 eur mesačne. Je poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 366,40 eur. Viac ako 5 rokov nemá vodičský preukaz, má problém sa zamestnať. Zhoršuje sa mu zdravotný stav a dlhodobo sa lieči na viaceré ochorenia. Mal operovaný bedrový kĺb a čaká ho operácia lakťa a druhého bedrového kĺba.

6. Spolu s vyjadrením predložil otec maloletej aj doklady SIPO na meno B. E. za 1/2024 – 215,46 eur, 2/2024 – 215,46 eur, 11/2023 – 215,46 eur, 12/2023 – 215,46 eur, 9/2023 – + 334,90 eur – vyúčtovanie za plyn preplatok 440,27 eur, 10/2023 – 215,46 eur.

7. Na pojednávaní dňa 8.3.2024 matka maloletej uviedla, že naposledy bolo o výške výživného rozhodnuté v roku 2015. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojou mamou a priateľom, ktorý je zamestnaný s príjmom 1 000 eur mesačne. Matka matky poberá starobný dôchodok vo výške cez 500 eur mesačne. Náklady na bývanie uhrádza matka vo výške 3 a jej podiel vychádza na sumu 230-250 eur mesačne. Spláca polovicu hypotéky vo výške 100 eur mesačne, druhú polovicu spláca jej mama s bratom. Hypotéka bola použitá čiastočne na úhradu dlhov za otca maloletej vo výške cca 10 000 eur a zvyšok bol použitý na kotolňu, fasádu, výmenu okien na rodinnom dome. Maloletá navštevuje 2. ročník gymnázia. V škole chodí na obedy, kde sa platí 41-47 eur mesačne. Maloletá má histamínovú intoleranciu a náklady na lieky predstavujú sumu 20-25 eur mesačne, vrátane vitamínov a doplnkov. Otec maloletej uviedol, že je poberateľom výsluhového dôchodku cca vo výške 360 eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispieva sumou 120 eur mesačne na inkaso. Má dlh, ktoré nespláca. Zo zdravotných dôvodov nemôže pracovať, naposledy pracoval niekedy v roku 2016-2017. Kolízny opatrovník uviedol, že je potrebné zvýšiť výživné.

8. Matka maloletej predložila súdu potvrdenie o výške príjmu za 10/2022 – 9/2023, kde jej priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 593,89 eur, mzdový list za rok 2023, kde čistý príjem matky bol vo výške 4818,74 eur za rok t.j. 401,56 eur priemerne mesačne.

Otec predložil súdu lekársku správu zo dňa 9.11.2022, poštovú poukážku na sumu 360,33 eur, čestné prehlásenie svojich rodičov zo dňa 20.2.2024, ktorým rodičia otca potvrdili, že otec prispieva na domácnosti polovicou zo sumy SIPA a podieľa sa na chode domácnosti.

9. Z lekárskej správy F. E. I. zo dňa 24.3.2024 vyplýva, že otec maloletej sa liečil na neurológii, ale na ortopedickej ambulancii pre bolesti kĺbov a chrbta. Bol hospitalizovaný na ortopedickom oddelení v F. od 3.11.2022 do 9.11.2022. Dňa 4.11.2022 bol operovaný na ľavý bedrový kĺb. Od vtedy nemá k dispozícii žiadne lekárske záznamy a nálezy z kontrolných ortopedických vyšetrení. Menovaný si vzhľadom na operáciu bedrového kĺba nežiadal o invalidný dôchodok, nepoberá ani čiastočný invalidný dôchodok. Menovaný nie je na dočasnej PN. K otázke schopnosti pracovať u menovanej ošetrojúci lekár uviedol, že sa nemôže vyjadriť. Otec maloletej nie je PN a nebol ani posúdený posudkovým lekárom.

10. Otec maloletej predložil lekársku správu zo dňa 4.4.2024 s vyjadrením, že stav pacienta je trvalý s tendenciou zhoršovania, vhodne redukovať fyzickú záťaž, trvalé užívanie analgetík, v budúcnosti pravdepodobne aj výmena pravého BK. Predložil aj lekársku správu zo dňa 26.3.2024, kde sa k lekárovi dostavil z dôvodu bolesti pravého lakťa. Bol predložený aj zoznam exekúcií otca: oprávnený: E. H. – dlžná čiastka 6 249,21 eur a 4 355,51 eur s príslušenstvom + trovy exekúcie.

11. Na pojednávaní dňa 17.4.2024 zástupkyňa otca uviedla, že otec s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí. V prípade, ak by súd pristúpil k zvýšeniu výživného, navrhla, aby dlžné výživné súd povolil otcovi uhradiť v mesačných splátkach.

12. Naposledy bolo o výške výživného pre maloletú rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 10P 36/2015 zo dňa 15.4.2015, ktorým bolo výživné pre maloletú zvýšené zo sumy 75 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne od 4.2.2015. V čase poslednej úpravy výživného navštevovala maloletá druhý ročník základnej školy. Otec maloletej bol zamestnaný na dohodu s príjmom 103,29 eur mesačne a poberal výsluhový dôchodok vo výške 285 eur mesačne. Celková výška jeho príjmu bola 388,29 eur mesačne. Žil v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispievať sumou 100 eur mesačne a užíval polovicu domu. Splácal dlh voči banke po 50,80 eur mesačne vo výške 363 eur. Maloletej platil stavebné sporenie vo výške 30 eur mesačne, platil za internet 10 eur mesačne a káblovú televíziu sumu 10 eur mesačne. Matka bola v tom čase zamestnaná s príjmom vo výške minimálnej mzdy. Matka žila v spoločnej domácnosti so svojou matkou, bratom a sestrou a vtedy maloletou F. J., nar. XX.XX.XXXX.

13. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na nepriemerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že naposledy bolo o výške výživného pre maloletú rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č. 10P 36/2015 zo dňa 15.4.2015, ktorým bolo výživné pre maloletú zvýšené na sumu 90 eur mesačne od 15.4.2015. V čase poslednej úpravy výživného bol príjem otca vo výške 388,29 eur – výsluhový dôchodok + práca na dohodu. Otec žil v tom čase u svojich rodičov, prispieval im na spoločnú domácnosť sumou 100 eur mesačne. Matka bola zamestnaná s príjmom vo výške minimálnej mzdy a žila so svojou matkou a súrodencami a vtedy maloletou F. J., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá navštevovala v tom čase I. ročník základnej školy. Je nepochybné, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá v súčasnosti navštevuje druhý ročník gymnázia. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 9 rokov a už samotná doba, ktorá uplynula od poslednej úpravy výživného je dôvodom na zvýšenie výživného. Je nepochybné, že od poslednej úpravy výživného došlo k nárastu výdavkov na maloletú. Matka ako výdavky maloletej uviedla náklady na obedy 41-47 eur – priemerne 44 eur mesačne, na oblečenie 30-50 eur – priemerne 40 eur, na drogeriu 25 eur, na lieky 20-25 eur mesačne, náklady na stužkovú 10 eur mesačne, vreckové 40 eur mesačne, na stravu 200 eur mesačne (pre trojčlennú rodinu matka uviedla sumu 600 – 700 eur). Výdavok na stravu vo výške 200 eur mesačne pre maloletú je odôvodnený

vzhľadom na histamínovú intoleranciu maloletej. Výdavky na maloletú predstavujú aj pomernú časť nákladov za bývanie cca 70 eur mesačne (matka žije s priateľom, maloletou a svojou matkou – hradí 3 nákladov na bývanie, náklady na bývanie predstavujú cca 280 eur mesačne – 1 je vo výške 69,50 eur mesačne). Minimálne výdavky na maloletú tak predstavujú sumu 449 eur mesačne. Matka medzi výdavky maloletej neuviedla náklady na obuv, čo môže byť mesačne vo výške 50 eur a náklady na voľnočasové a mimoškolské aktivity, ktoré by mohli byť vo výške 20 eur mesačne. Náklady na maloletú by tak predstavovali sumu cca 520 eur mesačne. Keďže matka maloletej poberá rodinné prídavky, ktoré sú určené na výživu maloletej, súd od nákladov maloletej odpočítal sumu 60 eur a výdavky maloletej tak predstavujú sumu 460 eur mesačne.

16. Matka maloletej žije v spoločnej domácnosti s maloletou, svojim priateľom a matkou. Priateľ matky je zamestnaný s príjmom cca 1 000 eur mesačne. Náklady na bývanie v rodinnom dome hradí matka vo výške 3 a jej matka vo výške 1. Podľa predložených dokladov sú náklady na bývanie vo výške cca 280 eur mesačne, 3 predstavujú sumu cca 210 eur mesačne. Matka má príjem vo výške minimálnej mzdy. Spláca polovicu hypotéky vo výške 100 eur mesačne, druhú polovicu spláca jej mama s bratom. Hypotéka bola použitá čiastočne na úhradu dlhov za otca maloletej vo výške cca 10 000 eur a zvyšok bol použitý na kotolňu, fasádu, výmenu okien na rodinnom dome. Oproti poslednej úprave výživného sa príjem matky zvýšil v súvislosti so zvyšovaním minimálnej mzdy.

17. V čase poslednej úpravy výživného otec maloletej mal príjem z dohody a z výsluhového dôchodku vo výške 388,29 eur, býval u rodičov, ktorým prispieval sumou 100 eur mesačne. Oproti poslednej úprave výživného sa príjem otca nezvýšil. Tu je potrebné podotknúť, že počas obdobia 9 rokov si otec nezlepšil svoju finančnú situáciu, napr. tým, že by si našiel prácu, hoci aj na čiastočný pracovný úväzok. Otec maloletej má zdravotné problémy v súvislosti s bedrovými kĺbmi. Napriek tomu, že otec podstúpil operáciu jedného bedrového kĺba, nepožiadaval o priznanie čo i len čiastočného invalidného dôchodku, pričom takto by si mohol vylepšiť svoj príjem. Tvrdenie otca o tom, že o invalidný dôchodok môže požiadať až po operácii druhého kĺba neobstojí, pretože nie vždy zdravotné dôvody osoby vyžadujú operáciu oboch kĺbov. Je na posudkovom lekárovi, aby posúdil zdravotné obmedzenia otca. Operáciu bedrového kĺba otec maloletej podstúpil v 11/2022, mal teda dostatok času na to, aby si svoju finančnú situáciu zlepšil aj požiadaním o invalidný dôchodok. Otec maloletej naďalej žije s rodičmi, naďalej im prispieva na spoločnú domácnosť. Ako bolo vyššie uvedené, otec si nijakým spôsobom za 9 rokov nezlepšil svoju finančnú situáciu. Pasivita otca nemôže byť na úkor jeho vyživovacej povinnosti, ktorá je zákonnou povinnosťou oboch rodičov. Otec ako svoje výdavky uviedol sumu 110 eur polovica inkasa, 16 eur platí za mobil, náklady na stravu predstavujú sumu 100 eur, náklady na domácnosť a drogériu predstavujú sumu 30 eur mesačne, za oblečenie 30 eur mesačne. Výživné platí vo výške 90 eur mesačne. Spolu jeho výdavky mesačne predstavujú sumu: 376 eur mesačne. Náklady na maloletú sú vo výške cca 460 eur mesačne a bolo by spravodlivé, aby sa otec na úhrade týchto výdavkov podieľal vyššou sumou ako 90 eur mesačne. Súd preto zvýšil výživné na sumu 120 eur mesačne, aby aspoň čiastočne boli pokryté výdavky maloletej, ktoré sa za posledných 9 rokov podstatným spôsobom zvýšili. Len na porovnanie súd uvádza, že z výživného 120 eur mesačne budú pokryté nevyhnutné výdavky maloletej len vo výške 26%. Úhrada výdavkov maloletej vo výške 74% tak ostáva na matke, ktoré má tiež podľa svojho vyjadrenia zdravotné problémy. Súd prihliadol pri určovaní výšky výživného aj na zdravotné problémy otca, berie do úvahy jeho zdravotné obmedzenia, ktoré mu bránia zamestnať sa na riadny pracovný pomer, ale pri vynaložení úsilia by bolo v možnostiach a schopnostiach otca nájsť si prácu na skrátený pracovný úväzok, prípadne požiadať o priznanie čo i len čiastočného invalidného dôchodku.

18. Za obdobie od podania návrhu od 16.11.2023 do 17.4.2024 vznikol otcovi na výživnom dlh vo výške 194 eur (rozdiel medzi doterajším výživným 90 eur mesačne a zvýšeným výživným 120 eur mesačne predstavuje sumu 30 eur, za mesiac 11/2023 je dlh na výživnom vo výške $30:30 \times 14 = 14$ eur, za mesiace 12/2023 – 5/2024 predstavuje sumu $6 \times 30 = 180$ eur). Na základe žiadosti otca súd mu povolil dlžné výživné splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

19. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. V zmysle hore citovaných ustanovení zákona súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.